[২০১১] ৩ এছ.চি.আৰ. ২৮০

ৰানু হাজৰিকা আৰু অন্যান্য

বনাম

অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য

[২০১১ চনৰ দেৱানী আপীল নং ২১৫৩ ইত্যাদি]

২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১১

[ন্যায়াধীশ ডি.কে. জৈন আৰু ন্যায়াধীশ এইচ.এল. দাত্তু]

অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশীকৰণ) (সংশোধনী) নিয়ম, ২০০৫:

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ- প্ৰাথমিক/প্ৰাথমিক বিদ্যালয়- শিক্ষক প্ৰশিক্ষণত ডিপ্লমা প্ৰয়োজনীয়তাৰ সলনি প্ৰশিক্ষিত প্ৰাৰ্থীসকলক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হব বুলি উল্লেখ কৰা সংশোধনী নিয়ম- উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই সংশোধনীক এন. চি. টি. ই. আইন আৰু ২০০১ চনৰ নিয়মাৱলীৰ বিপৰীত বুলি বাতিল কৰে, কিন্তু ৰাজ্য চৰকাৰক নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে- ৰায় প্ৰদান কৰা হৈছিল যে: উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্ত, ৰাজ্য চৰকাৰক নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিয়া, সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫-ৰ আধাৰত আৰম্ভ কৰা, যিবোৰ ইয়াৰ দ্বাৰা অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, স্পষ্টভাৱে অযুক্তিকৰ- উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰাজ্য চৰকাৰক অবৈধতা অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিব নোৱাৰিলেহেঁতেন- উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মসমূহ বাহাল ৰখাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ বাবে ৰাজ্যই উক্ত সংশোধিত নিয়মৰ অধীনত নিযুক্তি আগবঢ়াই নিয়াটো অনুচিত হব, যিবোৰক বাতিল বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, বিশেষকৈ যেতিয়া সেই বিষয়ত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তক ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হোৱা নাই- ০২.১২.২০০৫ তাৰিখৰ নিয়োগ জাননীৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ে বাছনি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ৰাজ্যক প্ৰদান কৰা অনুমতি, বাতিল কৰা হয় আৰু উক্ত জাননী (তাৰিখ ০২.১২.২০০৫)ও বাতিল কৰা হয়-

অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশীকৰণ) নিয়ম, ১৯৭৭- ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ (বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিয়োগৰ বাবে নিম্নতম অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ) নিয়মাৱলী, ২০০১- ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ আইন, ১৯৯৩।

অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশিকীকৰণ) (সংশোধনী) নিয়ম, ২০০৫ক প্ৰত্যাহ্বান জনাই উচ্চ ন্যায়ালয়ত লেখ আবেদন দাখিল কৰা হৈছিল, যাৰ দ্বাৰা ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰাথমিক/প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰশিক্ষিত প্ৰাৰ্থীক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হব বুলি ব্যৱস্থা কৰিছিল, আৰু তাৰ ফলস্বৰূপে ০২.১২.২০০৫ তাৰিখৰ নিযুক্তি জাননী। লেখ আবেদনকাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল যে ১৯৯৯ চনৰ মাৰ্চ মাহত অসম ৰাজ্যত ডিপ্লমা প্ৰদানৰ বাবে দুবছৰৰ প্ৰাক-সেৱা শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু উক্ত পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি ১৪-৪-১৯৯৯ তাৰিখে বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত বিজ্ঞাপনৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত কৰা হৈছিল। উক্ত বিজ্ঞাপনটোত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে শিক্ষাৰ ডিপ্লমা প্ৰদানৰ বাবে প্ৰাক-সেৱা প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰম, যাৰ বাবে আবেদন আমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল, অদূৰ ভৱিষ্যতে ঘটিব লগা খালী পদবোৰৰ বিপৰীতে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি দিয়া ব্যক্তিসকলৰ পেছাদাৰী দক্ষতা বৃদ্ধি নিশ্চিত কৰিবলৈ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। লেখ আবেদনকাৰীসকলৰ অধিকাংশই উক্ত জাননী/বিজ্ঞাপন অনুসৰি ডিপ্লমা পাঠ্যক্ৰমত যোগদানৰ বাবে আবেদন কৰিছিল আৰু ডিপ্লমা প্ৰদানৰ বাবে যোৱা দুবছৰৰ পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰিছিল। ২০০০ চনত উক্ত পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত মুঠ ৯০০ জনীয়া দুটা গোটে এই পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰি যোগ্যতা অৰ্জন কৰে আৰু ডিপ্লোমা প্ৰদান কৰা হয়। কিন্তু ৰাজ্য চৰকাৰে ২০০৩ চনৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ এই পাঠ্যক্ৰম বন্ধ কৰি দিয়ে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে যদিও অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশিকীকৰণ) (সংশোধনী) নিয়ম, ২০০৫ক অবৈধ বুলি বিবেচনা কৰিছিল কাৰণ ই ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ আইন, ১৯৯৩ আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ আইন (বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিযুক্তিৰ বাবে নূন্যতম অৰ্হতাৰ নিৰ্ধাৰণ) নিয়মাৱলী, ২০০১ৰ বিপৰীত আছিল, তথাপিও ৰাজ্য চৰকাৰক ২.১২.২০০৫ তাৰিখৰ নিযুক্তি জাননী অনুসৰি আৰম্ভ কৰা নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ অনুমতি দিছিল। অসন্তুষ্ট হৈ লেখ আবেদনকাৰীসকলে আপীল দাখিল কৰে।

আপীলৰ অনুমতি দি আদালতে ৰায় দিছিল যে: ১.১ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ আইন, ১৯৯৩ৰ প্ৰস্তাৱনা পৰা স্পষ্ট যে ইয়াক সমগ্ৰ দেশতে পৰিকল্পিত আৰু সমন্বিত উন্নয়ন লাভ কৰাৰ লক্ষ্যৰে; আৰু শিক্ষক শিক্ষা ব্যৱস্থাত নিয়ম আৰু মানদণ্ড যথাযথভাৱে বজাই ৰখাৰ লক্ষ্যৰে প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল। আইনখনৰ এন.চি.টি.ই ইউ/এছ ৩২(২)(ডি)(i)ক প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি, ই ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ (বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিয়োগৰ বাবে নিম্নতম অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ) নিয়মাৱলী, ২০০১ প্ৰস্তুত কৰে, যি প্ৰাথমিক/প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত, অন্যান্য বিষয়ৰ সৈতে, প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণ, যাৰ ম্যাদ দুই বছৰতকৈ কম নহয়, বা প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্নাতক (বি.ই.এড.)ক প্ৰমাণপত্ৰৰ ডিপ্লোমা প্ৰদান কৰে" [পেৰা ৩ আৰু ৫] [২৮৪-ই; ২৮৫-চি-ই]

১.২ উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্ত, ৰাজ্য চৰকাৰক নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিয়া, সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫-ৰ আধাৰত আৰম্ভ কৰা, যিবোৰ ইয়াৰ দ্বাৰা অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, স্পষ্টভাৱে অযুক্তিকৰ। স্পষ্টভাৱে কোৱাৰ পিছত যে "এন. চি. টি. ই. -ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা বিধিগত নিয়মাৱলী মানি চলাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ৰাজ্য চৰকাৰৰ কৰ্তৃপক্ষৰ বিবেচনাৰ ওপৰত নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ এৰি দিব নোৱাৰি আৰু ৰাজ্যখনৰ ওচৰত বিধিগত নিয়মাৱলীৰ পৰা বিচ্যুত হোৱাটো ন্যায্যতা প্ৰদান কৰিবলৈ কোনো বাধ্যতামূলক কাৰণ নাই, অবৈধ নিয়মৰ অধীনত যিকোনো ব্যৱস্থা বাতিল হব" উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰাজ্য চৰকাৰক অবৈধতা অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মসমূহ বাহাল ৰখাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ বাবে ৰাজ্যই উক্ত সংশোধিত নিয়মৰ অধীনত নিযুক্তি আগবঢ়াই নিয়াটো অনুচিত হব, যিবোৰক বাতিল বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, বিশেষকৈ যেতিয়া সেই বিষয়ত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তক ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হোৱা নাই। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দ্বাৰা অপ্ৰত্যাশিত পৰ্যৱেক্ষণ স্পষ্টভাৱে আইনৰ শাসনৰ প্ৰতি বিদ্বেষপূৰ্ণ হ'ব। যদিও আদালতে সকাহ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক বিবেচনা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে, তথাপিও এনে বিবেচনা অবৈধতাক স্থায়ী কৰিবলৈ আৰু ইয়াক উৎসাহিত কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। [পেৰা ১৬] [২৮৯-এইচ; ২৯০-এ-ডি]

এম. আই. বিল্ডাৰ্ছ প্ৰাইভেট লিমিটেড বনাম ৰাধে শ্যাম চাহু আৰু অন্যান্য **১৯৯৯ (৩) এছ.চি.আৰ. ১০৬৬ = (১৯৯৯) ৬ এছ.চি.চি. ৪৬৪ - নিৰ্ভৰ কৰা হৈছে।**

২. ০২.১২.২০০৫ তাৰিখৰ নিয়োগ জাননীৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ে বাছনি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ৰাজ্যক প্ৰদান কৰা অনুমতি, বাতিল কৰা হয় আৰু উক্ত জাননী (তাৰিখ ০২.১২.২০০৫)ও বাতিল কৰা হয়। [পেৰা ১৭] [২৯০-ই]।

গোচৰ আইনৰ প্ৰসংগ:

১৯৯৯ (৩) এছ.চি.আৰ. ১০৬৬ পেৰা ১৬ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

দেৱানী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ২০১১ চনৰ দেৱানী আপীল নং ২১৫৩।

গৌহাটীস্থিত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ০৯/০৪/২০০৯ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ দ্বাৰা লেখ আবেদন (দেৱানী) নং ৩২৫৪/২০০৬ত।

লগতে

২০১১ চনৰ চি.এ. নং ২১৫৪-২১৬৭ আৰু ২১৬৮-২১৭০।

উপস্থিত পক্ষসমূহৰ বাবে আৰ.এফ. নৰিমান, অৰুণাভ চৌধুৰী, পাৰ্থিৱ গোস্বামী, অনুপম লাল দাস, হৃষিকেশ দাস, প্ৰবীণ চতুৰ্বেদী, জ্যোতি চতুৰ্বেদী, আজিম এইচ লস্কৰ, শচীন দাস, অভিজিত সেনগুপ্ত, অভিজিত ৰয় (কৰ্পোৰেট ল' গ্ৰুপ/কৰ্পোৰেট আইন গোট-ৰ হৈ)।

ন্যায়াধীশ ডি.কে. জৈন। অনুমতি প্ৰদান কৰা হয়।

২. এই গোটৰ আপীল, অনুমতি প্ৰদানৰ দ্বাৰা, গুৱাহাটীস্থিত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে ক্ৰমে ২০০৯ চনৰ ৯ এপ্ৰিল, ২০০৯ চনৰ ২২ জুন, ২০০৯ চনৰ ১৭ জুলাই আৰু ২০০৯ চনৰ ১৮ ছেপ্টেম্বৰ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা উদ্ভৱ হয়। বিবাদিত ৰায়দানৰ দ্বাৰা, উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰায় দিছে যে অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশিকীকৰণ) (সংশোধনী) নিয়ম, ২০০৫ (চমুকৈ "সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫") হৈছে ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ আইন, ১৯৯৩ (চমুকৈ "আইন")ৰ বিধান আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীৰ বিৰুদ্ধ।

৩. উচ্চ ন্যায়ালয়ত লেখ আবেদন দাখিল কৰাৰ আগৰ তথ্যসমূহ তলত দিয়া ধৰণে বৰ্ণনা কৰিব পাৰি:

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ (চমুকৈ "এন. চি. টি. ই. ") ১৯৭৩ চনত এক চৰকাৰী প্ৰস্তাৱিত ৰাষ্ট্ৰীয় বিশেষজ্ঞ সংস্থা হিচাপে গঠন কৰা হৈছিল, যিয়ে শিক্ষক শিক্ষাৰ সৈতে জড়িত সকলো বিষয়তে কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰক পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰে। যিহেতু এন. চি. টি. ই. -ক প্ৰদান কৰা ভূমিকাটো বিশুদ্ধভাৱে পৰামৰ্শদাতা প্ৰকৃতিৰ আছিল, সেয়েহে ই দেশৰ শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ মানদণ্ড আৰু তেওঁলোকৰ অপৰিকল্পিত বিকাশৰ ওপৰত অতি কম প্ৰভাৱ পেলাইছিল। সেয়েহে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থাত গুণগত উন্নতি সাধন কৰিবলৈ এন চি টি ইক ক্ষমতা প্ৰদানৰ উদ্দেশ্যে ১৯৯৩ চনত এন.চি.টি.ই-ক বিধিগত স্বীকৃতি দি সংসদে এই আইনখন প্ৰণয়ন কৰে। আইনখনৰ প্ৰস্তাৱনা অনুসৰি সমগ্ৰ দেশতে পৰিকল্পিত আৰু সমন্বিত উন্নয়ন সাধন কৰাৰ লক্ষ্যৰে আইনখন প্ৰণয়ন কৰা হৈছিল; আৰু সমগ্ৰ দেশতে শিক্ষক শিক্ষা ব্যৱস্থা আদিৰ আদৰ্শ আৰু মানদণ্ডৰ সঠিক ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰা হৈছিল।

৪. আইনখনৰ ১২ নং পৰিচ্ছেদত এন. চি. টি. ই. -ৰ কাৰ্য্যসমূহ তালিকাভুক্ত কৰা হৈছে। মূলতঃ ইয়াত উল্লেখ আছে যে শিক্ষক শিক্ষাৰ পৰিকল্পিত আৰু সমন্বিত বিকাশ নিশ্চিত কৰিবলৈ আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত সেই দিশত সঠিক মানদণ্ড বজাই ৰাখিবলৈ উপযুক্ত বুলি ভবা সকলো পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাটো এন. চি. টি. ই. -ৰ কৰ্তব্য হব। আইনখন প্ৰণয়ন কৰা উদ্দেশ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে পৰিচ্ছেদটোত তালিকাভুক্ত কেইবাটাও কাৰ্য এন. চি. টি. ই. -ক অৰ্পণ কৰা হৈছে, যাৰ ভিতৰত আছে বিদ্যালয় বা স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত প্ৰতিষ্ঠানত শিক্ষক হিচাপে নিয়োজিত হবলগীয়া ব্যক্তিৰ নূন্যতম অৰ্হতাৰ সন্দৰ্ভত নিৰ্দেশনা নিৰ্ধাৰণ কৰা। আইনখনৰ ৩২ নং পৰিচ্ছেদত এন.চি.টি.ই-ক নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছে। পৰিচ্ছেদ ৩২ৰ উপ-পৰিচ্ছেদ (২)ৰ উপ-দফা (ডি)(i)ত উল্লেখ আছে যে এন. চি. টি. ই.-য়ে পৰিচ্ছেদ ১২-ৰ দফা (ডি)ৰ অধীনত এজন ব্যক্তিক শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি দিয়াৰ বাবে নূন্যতম অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে। আইনখনৰ পৰিচ্ছেদ ৩৩-ৰ অধীনত, এন.চি.টি.ই-ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলী সংসদৰ প্ৰতিখন সদনৰ সন্মুখত স্থাপন

কৰিব লাগিব আৰু কেৱল এনে নিয়মাৱলীৰ উপযুক্ত অনুমোদনৰ ওপৰত বা সংসদৰ দ্বাৰা কৰা সংশোধনৰ ওপৰতহে নিয়মাৱলী কাৰ্যকৰী হ'ব।

৫. আইনখনৰ পৰিচ্ছেদ ৩২(২)(ডি)(i)ৰ অধীনত এন.চি.টি.ই-ক প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি, ই ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদ (বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিয়োগৰ বাবে নিম্নতম অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ) নিয়মাৱলী, ২০০১-ৰ দৰে নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰে। উক্ত নিয়মাৱলীৰ সূচীত বিভিন্ন পৰ্যায়ত শিক্ষক নিযুক্তিৰ বাবে নূন্যতম শৈক্ষিক আৰু পেছাদাৰী অৰ্হতা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। প্ৰাথমিক/প্ৰাথমিক বিদ্যালয়সমূহৰ ক্ষেত্ৰত, সূচীত নিৰ্ধাৰিত অৰ্হতাসমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ:

"(i) ছিনিয়ৰ ছেকেণ্ডাৰী বিদ্যালয়ৰ প্ৰমাণ পত্ৰ,

(ii) প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণ প্ৰমাণপত্ৰৰ ডিপ্লোমা, যাৰ ম্যাদ দুই বছৰতকৈ কম নহয়,

বা

প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্নাতক (বি.ই.এড.)।

উক্ত নিয়মাৱলীত আৰু চিন্তা কৰা হৈছিল যে বৰ্তমানৰ নিযুক্তি নিয়মসমূহ তিনি বছৰৰ ভিতৰত সলনি কৰা হব যাতে এনে নিয়মসমূহ নিয়মাৱলীত সূচীত নিৰ্ধাৰিত অৰ্হতাৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ হয়।

৬. ১৯৯৯ চনৰ মাৰ্চ মাহত অসম ৰাজ্যত ডিপ্লমা প্ৰদানৰ বাবে দুবছৰীয়া প্ৰাক-সেৱা শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ কৰা হৈছিল আৰু উক্ত পাঠ্যক্ৰমত নামভৰ্তি ১৯৯৯ চনৰ ১৪ এপ্ৰিলত বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত এক বিজ্ঞাপনৰ দ্বাৰা নিয়ন্ত্ৰিত কৰা হৈছিল। উক্ত বিজ্ঞাপনটোত উল্লেখ কৰা হৈছিল যে শিক্ষাত ডিপ্লোমা প্ৰদান কৰা প্ৰাক-সেৱা প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰম, যাৰ বাবে আৱেদন আমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল, অদূৰ ভৱিষ্যতে খালী হব লগা পদবোৰৰ বিপৰীতে প্ৰাথমিক বিদ্যালয়সমূহত শিক্ষক হিচাপে নিযুক্তি দিয়া ব্যক্তিসকলৰ পেছাদাৰী দক্ষতাৰ উন্নতি সুৰক্ষিত কৰাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। স্বীকাৰ্য্য যে, লেখ আবেদনকাৰীসকলৰ অধিকাংশই উক্ত জাননী/বিজ্ঞাপন অনুসৰি ডিপ্লমা পাঠ্যক্ৰমত যোগদানৰ বাবে আবেদন কৰিছিল আৰু এইদৰে,

ডিপ্লমা প্ৰদান কৰা দুবছৰীয়া পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰিছিল। ২০০০ চনত উক্ত পাঠ্যক্ৰম আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত, দুটা গোটে, মুঠ ৯০০ জন ব্যক্তিয়ে পাঠ্যক্ৰমটো সম্পূৰ্ণ কৰে, যোগ্যতা অৰ্জন কৰে আৰু ডিপ্লোমা প্ৰদান কৰা হয়। কিন্তু ৰাজ্য চৰকাৰে ২০০৩ চনৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ এই পাঠ্যক্ৰম বন্ধ কৰি দিয়ে।

৭. দেখা গৈছে যে এন. চি. টি. ই. -ৰ জোৰত অসম ৰাজ্যই ২০০৫ চনৰ ১০ নৱেম্বৰৰ পৰা কাৰ্যকৰী হোৱাকৈ অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশিকীকৰণ) নিয়ম, ১৯৭৭ সংশোধন কৰিছিল। উক্ত সংশোধনীৰ দ্বাৰা এন. চি. টি. ই. -ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীত উল্লেখ কৰা অনুসৰি শিক্ষক প্ৰশিক্ষণত ডিপ্লমা প্ৰয়োজনীয় কৰি তোলাৰ পৰিৱৰ্তে প্ৰশিক্ষিত প্ৰাৰ্থীসকলক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হব বুলি ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল। সংশোধিত নিয়মাৱলীৰ অনুসূচী-১-ত নিৰ্ধাৰিত কৰা হৈছে যে শিক্ষক নিযুক্তিৰ বাবে বাছনি প্ৰক্ৰিয়াত প্ৰশিক্ষিত শিক্ষকসকলক এনে অগ্ৰাধিকাৰ ১০ টা অতিৰিক্ত নম্বৰৰ ৰূপত হ'ব। উক্ত সংশোধনীটো সম্পন্ন কৰি ২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰ তাৰিখে বাতৰি কাকতত নিয়োগ জাননী জাৰি কৰি সহকাৰী শিক্ষকৰ ৫৩৭২টা পদ পূৰণৰ বাবে আবেদন আহ্বান কৰা হয়। নিৰ্ধাৰিত নূন্যতম শৈক্ষিক অৰ্হতা আছিল উচ্চতৰ মাধ্যমিক, প্ৰশিক্ষিত প্ৰাৰ্থীক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছিল।

৮. শিক্ষক বাছনিৰ বাবে ডিপ্লমাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাদ দিয়া উক্ত সংশোধনীৰ দ্বাৰা ক্ষুব্ধ হৈ, সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫ বাতিল কৰিবলৈ, অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে, এই ভিত্তিত এটা গোটৰ দ্বাৰা লেখ আবেদন দাখিল কৰা হয় যে সংশোধনীটো এন. চি. টি. ই. -ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা বিধিগত নিয়মাৱলীৰ সৈতে সামঞ্জস্যপূৰ্ণ নহয়। ২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰৰ বিজ্ঞাপন আঁতৰাই ৰখাৰ বাবেও প্ৰাৰ্থনা কৰা হৈছিল।

৯. লেখ প্ৰক্ৰিয়াত ৰাজ্যই বিষয়টোৰ ওপৰত নিজৰ স্থিতি স্পষ্ট নকৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল, কিয়নো ইয়াৰ হৈ কোনো ধৰণৰ জবাবী শপতনামা দাখিল কৰা হোৱা নাছিল বা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত ইয়াক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা অধিবক্তাক কোনো নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰা হোৱা নাছিল। এই পৰিস্থিতিত উচ্চ ন্যায়ালয়ে নথিত উপলব্ধ তথ্যৰ ভিত্তিত লেখ আবেদনসমূহৰ সিদ্ধান্ত লবলৈ আগবাঢ়িছিল।

১০. ওপৰত উল্লেখ কৰা অনুসৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিবাদিত ৰায়দানৰ দ্বাৰা সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫ বাতিল কৰি তলত দিয়া ধৰণে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছে:

“১৫. ইতিমধ্যে লক্ষ্য কৰা অনুসৰি বৰ্তমানৰ গোটৰ গোচৰসমূহত ৰাজ্যই শপতনামা দাখিল কৰা নাই বা আদালতৰ সন্মুখত কোনো বিশেষ স্থিতি গ্ৰহণ কৰা নাই। ৰাজ্যই জনস্বাৰ্থৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত কোনো বাধ্যতামূলক কাৰণ প্ৰকাশ কৰা নাই যাতে আদালতে বুজিব পাৰে যে সংশোধনী নিয়মৰ বিধানসমূহ, যদিও পৰিষদে প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীৰ পৰা প্ৰত্যাহাৰ কৰি, ৰাজহুৱা স্বাৰ্থত গ্ৰহণযোগ্য কাৰণৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়। যদিও শুনানিৰ সময়ত বিভাগটোৰ বিদ্বান স্থায়ী পৰামৰ্শদাতাই আঙুলিয়াই দিছে যে অসম ৰাজ্যত নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকসকলে নিযুক্তিৰ পিছত মৌলিক প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰমত অংশগ্ৰহণ কৰিব লাগিব আৰু উক্ত পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ নোহোৱালৈকে এনে শিক্ষকসকলক নিয়মীয়া দৰমহাৰ নিৰিখত ৰখা নহয়, উক্ত তথ্যসমূহে নিয়মাৱলীৰ বিধানসমূহ মানি চলা বা আনকি যথেষ্ট পৰিমাণে মানি চলাৰ অৰ্থ হ’ব নোৱাৰে যিহেতু নিয়মাৱলীয়ে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰাটো যোগ্যতাৰ এক ইতিবাচক চৰ্ত হিচাপে নিৰ্ধাৰণ কৰে যিটো সংশোধনী নিয়মত স্পষ্টভাৱে অনুপস্থিত। ৰাজ্যখনে নিয়মাৱলীৰ পৰা উক্ত প্ৰত্যাহাৰক ন্যায্যতা প্ৰদান কৰা কোনো বাধ্যতামূলক বা অতিৰিক্ত পৰিস্থিতি প্ৰদৰ্শন কৰাত ব্যৰ্থ হোৱাটো, সেয়েহে, এনে কোনো কাৰণৰ অনুপস্থিতিৰ বাবে ন্যায়ালয়ে বুজিব লাগিব। এনে পৰিস্থিতিত পৰিষদে প্ৰস্তুত কৰা বিধিগত নিয়মাৱলী মানি চলাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অসম ৰাজ্য চৰকাৰৰ কৰ্তৃপক্ষৰ বিবেচনাধীন হ'ব নোৱাৰে। ইয়াৰ উপৰিও, পৰিষদৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা (এছআইচি) নিয়মাৱলীয়ে প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত শিক্ষাৰ মানদণ্ড বৃদ্ধি কৰাৰ প্ৰভাৱ পেলায় আৰু ইয়াৰ পৰা আঁতৰি যোৱাৰ ন্যায্যতা প্ৰদান কৰিবলৈ কোনো বাধ্যতামূলক কাৰণৰ অভাৱত, ন্যায়ালয়ে এনে এক ব্যাখ্যাৰ সপক্ষে আগবাঢ়িব যিয়ে ৰাজ্যত মানসম্পন্ন শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য আগবঢ়াই নিব।

১৬. ফলস্বৰূপে আৰু পূৰ্বৱৰ্তী আলোচনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা (প্ৰাদেশিকীকৰণ)(সংশোধনী) নিয়ম, ২০০৫-ৰ বিধানসমূহ যেতিয়ালৈকে প্ৰশিক্ষিত শিক্ষকক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে তেতিয়ালৈকে অবৈধ বুলি ধৰা হয় কাৰণ ই শিক্ষক শিক্ষা আইন, ১৯৯৩ আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীৰ বিধানৰ বিপৰীত বুলি গণ্য কৰা হয়। ইয়াৰ

সমান্তৰালভাৱে ৰাজ্য চৰকাৰৰ দায়িত্ব হ'ব ডিপ্লমা প্ৰদানৰ বাবে দুবছৰীয়া প্ৰাক-সেৱা শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ প্ৰদানৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠানসমূহ পুনৰুজ্জীৱিত কৰা।"

২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰত ৰাজ্য চৰকাৰে প্ৰশিক্ষিত শিক্ষকসকলক অগ্ৰাধিকাৰ প্ৰদান কৰি বিজ্ঞাপন জাৰি কৰি আৰম্ভ কৰা নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়াটোৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিছিল যে যিহেতু ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মসমূহ, যাক এতিয়া অবৈধ আৰু আইনখনৰ বিৰুদ্ধে বুলি গণ্য কৰা হৈছিল, উক্ত বিজ্ঞাপন জাৰি কৰাৰ সময়ত বলবৎ আছিল, যদিহে ৰাজ্যখনে উক্ত বিজ্ঞাপন অনুসৰি আৰম্ভ কৰা নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ইচ্ছুক হয়, তেন্তে উক্ত বিজ্ঞাপনটোৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াক সম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰি। কিন্তু এতিয়াৰ পৰা নিম্ন প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়াটো ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষক শিক্ষা পৰিষদৰ (বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিযুক্তিৰ বাবে নূন্যতম অৰ্হতাৰ নিৰ্ধাৰণ) নিয়মাৱলী, ২০০১ত উল্লেখ কৰা শৈক্ষিক আৰু পেছাদাৰী অৰ্হতাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি হ'ব লাগিব।

১১. ২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰৰ বিজ্ঞাপনৰ সন্দৰ্ভত পৰ্যবেক্ষণত ক্ষুব্ধ হৈ এই আবেদনসমূহত ডিপ্লমাধাৰীসকল আমাৰ সন্মুখত আছে।

১২. আৰম্ভণিতে মন কৰাটো প্ৰাসংগিক যে ৰাজ্য চৰকাৰে বিবাদিত ৰায়দানৰ শুদ্ধতাক লৈ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা নাই। অৱশ্যে, ৰাজ্যখনৰ হৈ দাখিল কৰা প্ৰতিবাদী শপতনামাত কোৱা হৈছে যে নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া আগবঢ়াই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত জিলা সমিতিয়ে এখন নিৰ্বাচিত তালিকা প্ৰস্তুত কৰিছিল কিন্তু অ.বি.বি. শিক্ষকসকলৰ নিয়মীয়াকৰণৰ বাবে দাখিল কৰা আন এটা গোচৰত গৌহাটি উচ্চ ন্যায়ালয়ে কিছুমান নিৰ্দেশনা দিয়াৰ বাবে সেইখন প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগ'ল।

১৩. আমি আপীলকাৰীসকলৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিজ্ঞ জ্যেষ্ঠ অধিবক্তা শ্ৰী আৰ এফ নৰিমান আৰু ৰাজ্যৰ হৈ বিজ্ঞ অধিবক্তা শ্ৰী অভিজিত ৰয়ৰ যুক্তি শুনিলো।

১৪. আপীলকাৰীসকলৰ বিদ্বান অধিবক্তাই দাখিল কৰিছিল যে ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মক অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰাৰ পিছত উচ্চ ন্যায়ালয়ে ২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰৰ নিযুক্তি জাননীৰ জৰিয়তে আৰম্ভ কৰা সমগ্ৰ বাছনি প্ৰক্ৰিয়াটো বাতিল নকৰাত ভুল কৰিছিল। এইটো

দৃঢ়তাৰে কোৱা হৈছিল যে এবাৰ সংশোধনী নিয়ম, ২০০৫, যাৰ ভিত্তিত উক্ত জাননীখন জাৰি কৰা হৈছিল, বাতিল বুলি ঘোষণা কৰাৰ পিছত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ হাতত সমগ্ৰ নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়াটো বাতিল কৰাৰ বাহিৰে আন কোনো বিকল্প নাছিল।

১৫. আনহাতে ৰাজ্যখনৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তাই দাবী কৰে যে যিহেতু ২০০৫ চনৰ ২ ডিচেম্বৰৰ বিজ্ঞাপনযোগে আৰম্ভ কৰা বাছনি প্ৰক্ৰিয়াৰ সন্দৰ্ভত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰাজ্যক এৰি দিছিল, সেয়েহে ৰাজ্য চৰকাৰে নিজৰ বিবেচনা অনুসৰি উক্ত বাছনিৰ সৈতে আগবাঢ়ি যাবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল যদিও নিৰ্বাচিত প্ৰাৰ্থীসকলক এতিয়াও নিযুক্তি পত্ৰ জাৰি কৰা হোৱা নাছিল।

১৬. বিষয়টোৰ ওপৰত আমাৰ উদ্বেগজনক বিবেচনা কৰাৰ পিছত, আমি অভিমত পোষণ কৰো যে উচ্চ ন্যায়ালয়ে ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মৰ ভিত্তিত ৰাজ্য চৰকাৰক নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়া অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিয়াৰ সিদ্ধান্ত, যিবোৰ ইয়াৰ দ্বাৰা অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, স্পষ্টভাৱে অযোগ্য। স্পষ্টভাৱে কোৱাৰ পিছত যে "এন. চি. টি. ই. -ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা বিধিগত নিয়মাৱলী মানি চলাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ৰাজ্য চৰকাৰৰ কৰ্তৃপক্ষৰ বিবেচনাৰ ওপৰত নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ এৰি দিব নোৱাৰি আৰু ৰাজ্যখনৰ ওচৰত বিধিগত নিয়মাৱলীৰ পৰা বিচ্যুত হোৱাটো ন্যায্যতা প্ৰদান কৰিবলৈ কোনো বাধ্যতামূলক কাৰণ নাই, অবৈধ নিয়মৰ অধীনত যিকোনো ব্যৱস্থা বাতিল হব" উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰাজ্য চৰকাৰক অবৈধতা অব্যাহত ৰাখিবলৈ অনুমতি দিব নোৱাৰিলেহেঁতেন। অন্ততঃ ৰাজ্য চৰকাৰৰ স্থিতিক লৈ আমি সমানেই আচৰিত হৈছো। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সন্মুখত ২০০৫ চনৰ সংশোধনী নিয়মসমূহ বাহাল ৰখাত ব্যৰ্থ হোৱাৰ বাবে ৰাজ্যই উক্ত সংশোধিত নিয়মৰ অধীনত নিযুক্তি আগবঢ়াই নিয়াটো অনুচিত হব, যিবোৰক বাতিল বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে, বিশেষকৈ যেতিয়া সেই বিষয়ত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তক ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হোৱা নাই। আমাৰ মত যে, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দ্বাৰা অপ্ৰত্যাশিত পৰ্যৱেক্ষণ স্পষ্টভাৱে আইনৰ শাসনৰ প্ৰতি বিদ্বেষপূৰ্ণ হ'ব। যদিও আদালতে সকাহ দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক বিবেচনা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে, তথাপিও এনে বিবেচনা অবৈধতাক স্থায়ী কৰিবলৈ আৰু ইয়াক উৎসাহিত কৰিবলৈ

ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰি। (চাওক: এম. আই. বিল্ডাৰ্ছ প্ৰাইভেট লিমিটেড বনাম ৰাধে শ্যাম চাহু আৰু অন্যান্য)

১৭. পূৰ্বৰ কাৰণসমূহৰ বাবে আপীলসমূহৰ অনুমতি দিয়া হৈছে; ০২ ডিচেম্বৰ, ২০০5 তাৰিখৰ নিয়োগ জাননীৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ে বাছনি প্ৰক্ৰিয়া সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ৰাজ্যক প্ৰদান কৰা অনুমতি বাতিল কৰা হয় আৰু উক্ত জাননী (তাৰিখ ০২ ডিচেম্বৰ, ২০০৫)ও বাতিল কৰা হয়|

১৮. কিন্তু গোচৰৰ তথ্য আৰু পৰিস্থিতিত আমি খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ নিদিওঁ।

আৰ.পি.

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

অনুবাদক: মৃদুল হাজৰিকা, কনিষ্ঠ অনুবাদক, অনুবাদ শাখা, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ’ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হব।”